
Vergaderjaar 2003–2004 A

29 423 (R 1749)

Wijzigingen van de op 20 augustus 1971 te Washington totstandgekomen Overeenkomst inzake de Internationale Organisatie voor Telecommunicatiesatellieten «INTELSAT», met Bijlagen, en Exploitatie-overeenkomst, met Bijlage; Washington, 17 november 2000

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 januari 2004

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 10 februari 2004.

De wens dat het verdrag aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens een van de Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of door de Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen onderscheidenlijk van Aruba te kennen worden gegeven uiterlijk op 11 maart 2004.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste en tweede lid, en artikel 5, eerste en tweede lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen de op 17 november 2000 totstandgekomen Wijzigingen van de op 20 augustus 1971 te Washington totstandgekomen Overeenkomst inzake de Internationale Organisatie voor Telecommunicatiesatellieten «INTELSAT», met Bijlagen, en Exploitatie-overeenkomst, met Bijlage (Trb. 2002, 69).¹

Een toelichtende nota bij deze verdragswijzigingen treft u eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneurs van de Nederlandse Antillen en van Aruba is verzocht hogergenoemde stukken op 10 februari 2004 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen en de Staten van Aruba.

De Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
B. R. Bot

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

TOELICHTENDE NOTA

Het advies van de Raad van State (van het Koninkrijk) wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt (artikel 25a, vierde lid, onderdeel b, van de Wet op de Raad van State).

1. Doel en aanleiding

In deze toelichtende nota wordt mede namens de Minister van Buitenlandse Zaken een toelichting gegeven op wijzigingen van de op 20 augustus 1971 te Washington tot stand gekomen Overeenkomst inzake de Internationale Organisatie voor Telecommunicatiesatellieten «INTELSAT» en de bijbehorende Exploitatie-overeenkomst (Trb. 1972, 65). Deze wijzigingen werden op 17 november 2000 in Washington aangenomen tijdens de vijfentwintigste buitengewone zitting van de Assemblée van Partijen van INTELSAT.

De wijzigingen hebben betrekking op een algehele herstructurering van INTELSAT. Deze herstructurering, vergelijkbaar met de eerdere herstructurering van de intergouvernementele satellietorganisaties INMARSAT en EUTELSAT, is ingegeven door het feit dat door de toegenomen concurrentie in het aanbod van satellietdiensten het noodzakelijk wordt geacht dat de INTELSAT-satellietsystemen worden geëxploiteerd via een privaatrechtelijke onderneming en niet langer via een intergouvernementele organisatie. Een privaatrechtelijke onderneming is namelijk in staat slagvaardiger te opereren, ook met betrekking tot noodzakelijke investeringen in toekomstige generaties van satellieten, in een omgeving die in toenemende mate te maken heeft met commercialisering, concurrentie en deregulering. Door de grotere slagvaardigheid en investeringsmogelijkheden van een privaatrechtelijke onderneming zoals de vrijheid om allianties te sluiten, dochterondernemingen op te richten en samenwerkingsverbanden aan te gaan, wordt gewaarborgd dat de satellietsystemen commercieel levensvatbaar blijven.

2. Wijzigingen van de Overeenkomst inzake de Internationale Organisatie voor Telecommunicatiesatellieten „INTELSAT»

Algemeen

De wijzigingen betreffen in de eerste plaats de titel en de preambule van het verdrag. Daarnaast hebben de wijzigingen betrekking op het schrappen, vervangen en toevoegen van bepalingen in het verdrag en de bijlagen.

Zo wordt in de titel de afkorting «INTELSAT» geschrapt. De naam gaat in eigendom over op de privaatrechtelijke onderneming, in casu INTELSAT Ltd. (hierna te noemen «de Onderneming»). Voorts worden geschrapt de artikelen over de Vergadering van Ondertekenaars en de Raad van Bestuur die samengesteld is uit vertegenwoordigers van ondertekenaars van de Exploitatie-overeenkomst op basis van hun investeringsaandeel. Deze Vergadering van Ondertekenaars en de Raad van Bestuur worden opgeheven, omdat de Ondertekenaars de nieuwe investeerders van de onderneming worden. Voorts vervallen de artikelen en de betreffende bijlagen over de operationele en financiële beginselen van de intergouvernementele organisatie, in de nieuwe situatie de Internationale Organisatie voor Telecommunicatie-satellieten (ITSO) genaamd, en de bepalingen over de ruimtesector, daar de toegang tot de INTELSAT-ruimtesector na de verdragswijziging onder de bevoegdheid van de Onderneming valt.

Aangezien de Ondertekenaars de nieuwe investeerders van de Onderneming worden en in dat kader alle verwijzingen in het verdrag naar de Ondertekenaars en naar de Exploitatie-overeenkomst (met bepalingen betreffende financiële kwesties en enkele operationele zaken) komen te vervallen, houdt de Exploitatie-overeenkomst op van kracht te zijn (zie

artikel 23, onder c, van de Exploitatie-overeenkomst). Genoemde investeerders participeren in de Onderneming met hetzelfde investeringsaandeel waarmee zij als Ondertekenaars van de Exploitatie-overeenkomst aan de intergouvernementele organisatie hebben deelgenomen. Zo is het investeringsaandeel in de intergouvernementele organisatie omgezet in aandelen van de Onderneming. Invloed van de investeerders is mogelijk via de jaarlijks te houden aandeelhoudersvergadering. ITSO zal geen directe invloed kunnen uitoefenen op de wijze waarop de investeerders in de financiële behoeften van de Onderneming voorzien.

Artikelsgewijze toelichting

In Tractatenblad 2002, 69 is de gewijzigde integrale tekst van het verdrag gepubliceerd. Hieronder volgt een toelichting op de gewijzigde onderdelen van het verdrag.

Preambule

In de gewijzigde preambule wordt aangegeven dat de operationele activiteiten door de toegenomen concurrentie in het aanbod van telecommunicatiediensten worden ondergebracht in de Onderneming die onder nationale rechtsbevoegdheid valt en beperkte aansprakelijkheid heeft. Voorts wordt aangegeven dat de Onderneming de grondbeginselen, genoemd in artikel III, moet naleven en op commerciële basis de ruimtesector zal leveren voor de openbare en universele dienstverlening die van hoge kwaliteit en betrouwbaar moet zijn. Om met name gedurende de eerste jaren toezicht te houden op de naleving van genoemde grondbeginselen door de Onderneming is er behoefte aan een intergouvernementele organisatie (ITSO), waar elke lidstaat van de VN of de ITU partij bij kan worden.

Artikel I

In dit artikel met een omschrijving van de begrippen die in het verdrag voorkomen, worden de volgende nieuwe begrippen gedefinieerd: de Onderneming, op commerciële basis, de Lifeline Connectivity Obligation (LCO), de Algemene Dienstenovereenkomst, de Grondbeginselen, het Gemeenschappelijk erfgoed, Mondiale dekking, Mondiale verbinding, Non-discriminatoire toegang, LCO-cliënten en de Administratie.

Artikel II

Dit artikel regelt de oprichting van de Internationale Organisatie voor Telecommunicatie-satellieten «ITSO».

Artikel III

Dit artikel formuleert het hoofddoel van ITSO, namelijk om door middel van de Algemene Dienstenovereenkomst erop toe te zien dat de Onderneming op commerciële basis internationale openbare telecommunicatiediensten levert teneinde de uitvoering van de hierna genoemde Grondbeginselen te waarborgen. De drie Grondbeginselen die de Onderneming moet naleven jegens ITSO zijn: i) het in stand houden van mondiale verbinding en mondiale dekking; ii) het bedienen van de LCO-cliënten van de Onderneming en iii) het verlenen van eerlijke en gelijke gelegenheid tot toegang tot het satellietstelsel van de Onderneming.

Artikel IV

Dit artikel bevat de oude tekst van onderdeel b van artikel III voordat het verdrag werd gewijzigd en regelt dat het bepaalde in artikel III eveneens van toepassing is op de door de Onderneming verzorgde binnenlandse openbare telecommunicatiediensten.

Artikel V

Dit artikel regelt het toezicht door ITSO op de Onderneming, met name het nakomen van de in artikel III genoemde Grondbeginselen en dan vooral het zonder discriminatie toegang bieden tot het satellietstelsel van de Onderneming voor bestaande en toekomstige openbare telecommunicatiediensten die door de Onderneming worden geleverd.

Artikel VI

Dit artikel regelt de rechtspersoonlijkheid van ITSO en komt verder overeen met de oude tekst van artikel IV voordat het verdrag werd gewijzigd.

Artikel VII

Dit artikel inzake de financiering van ITSO regelt dat, gedurende de in artikel XXI bepaalde periode van 12 jaar, ITSO gefinancierd zal worden door het vasthouden van bepaalde financiële middelen ten tijde van de overdracht van het satellietstelsel aan de Onderneming. Indien ITSO na de genoemde periode van 12 jaar blijft bestaan, bepaalt het artikel dat de financiering wordt geregeld via de Algemene Dienstenovereenkomst.

Artikel VIII

Ingevolge dit artikel bestaan de organen van ITSO uit de Assemblee van Partijen en een uitvoerend orgaan, met aan het hoofd de Directeur-Generaal, die verantwoording schuldig is aan de Assemblee van Partijen.

Artikel IX

Dit artikel beschrijft de taken van de Assemblee van Partijen. De belangrijkste verschillen ten opzichte van de oorspronkelijke situatie zijn het, door de Assemblee van Partijen, beoordelen van de activiteiten van de Onderneming die betrekking hebben op de grondbeginselen, alsmede het, via het uitvoerend orgaan en door middel van de Algemene dienstenovereenkomst, toezicht houden op de naleving van de grondbeginselen door de Onderneming. Voorts neemt de Assemblee van Partijen beslissingen ten aanzien van voorgestelde wijzigingen van de onderhavige Overeenkomst en van de Algemene dienstenovereenkomst.

Andere taken van de Assemblee van Partijen zijn onder meer het nemen van beslissingen inzake het beëindigen van het verdrag overeenkomstig het bepaalde in artikel XXI, de benoeming en het zondig ontslaan van de Directeur-Generaal overeenkomstig het bepaalde in artikel X, het nemen van beslissingen inzake aanbevelingen van de Directeur-Generaal, alsmede het goedkeuren van de begroting voor het door de Assemblee van Partijen overeengekomen tijdvak en het zondig nemen van maatregelen inzake onvoorziene gebeurtenissen die vallen buiten de goedgekeurde begroting. Voorts bepaalt het artikel dat de Assemblee van Partijen elke twee jaar in gewone vergaderingen bijeen komt, daarnaast kan zij, zoals in de oorspronkelijke situatie, in buitengewone zitting bijeenkomen. Tenslotte is bepaald dat Partijen de gelegenheid wordt geboden bij volmacht of op andere door de Assemblee van Partijen passend geachte

wijze te stemmen en dat zij tijdig vóór de vergadering van de Assemblee van Partijen van de benodigde informatie worden voorzien.

Artikel X

Dit artikel gaat, naast het bepaalde in artikel IX, in op de rol en taken van de Directeur-Generaal. Deze wordt voor vier jaar, of een ander tijdvak waartoe de Assemblee van Partijen besluit, benoemd en vertegenwoordigt de organisatie juridisch naar buiten toe, opereert als hoogste functionaris van het uitvoerend orgaan en is voor zijn handelingen verantwoording verschuldigd aan de Assemblee van Partijen. Voorts handelt de Directeur-Generaal ten aanzien van de Onderneming overeenkomstig het bepaalde in de Algemene dienstenovereenkomst.

Artikel XI

Dit artikel gaat in op de rechten en verplichtingen van Partijen en vervangt het oude artikel XIV. De belangrijkste wijziging betreft de nieuwe bepaling dat alle Partijen de noodzakelijke maatregelen nemen op een doorzichtige, non-discriminatoire en wat concurrentie betreft neutrale wijze, opdat de Onderneming de grondbeginselen kan naleven.

Artikel XII

Dit artikel beschrijft de situatie inzake de coördinatie, registratie en annulering van baanlocaties van satellieten en frequentietoewijzingen bij de ITU door een Partij of Partijen die door de Assemblee van Partijen zijn gekozen om op te treden als Kennisgevende Administratie voor de Onderneming. Voorts bepaalt het artikel onder meer dat de Onderneming de frequentietoewijzingen overeenkomstig de Grondbeginselen gebruikt en dat de Kennisgevende Administratie ten minste jaarlijks rapporteert over het gebruik aan de Directeur-Generaal.

Artikel XV

Dit artikel vervangt het overeenkomstige oude artikel XVII en blijft nagenoeg onveranderd.

Artikel XVI

Dit artikel beschrijft de beslechting van geschillen van juridische aard, die rijzen met betrekking tot de rechten en verplichtingen van diverse Partijen krachtens de Overeenkomst. Dergelijke geschillen worden, indien zij niet binnen een redelijke termijn zijn opgelost, onderworpen aan arbitrage overeenkomstig de bepalingen van bijlage A bij de Overeenkomst. Geschillen van juridische aard uit overeenkomsten tussen ITSO en een Partij zijn onderworpen aan de bepalingen inzake de beslechting van geschillen opgenomen in dergelijke overeenkomsten, dan wel, bij ontbreken daarvan en indien betrokken Partijen daarmee instemmen, onderworpen aan arbitrage overeenkomstig de bepalingen van bijlage A bij de Overeenkomst.

Artikel XXI

Dit nieuwe artikel bepaalt dat de Overeenkomst ten minste voor een duur van twaalf jaar van kracht blijft, te rekenen vanaf de datum van de overdracht van het ruimtesysteem aan de Onderneming. De Assemblee van Partijen kan de Overeenkomst vervolgens beëindigen met ingang van de twaalfde verjaardag van de datum van overdracht van het ruimte-

systeem aan de Onderneming door middel van een stemming van Partijen.

Bijlage A

Deze (enige) bijlage bij de Overeenkomst bevat procedurele bepalingen inzake de beslechting van geschillen waar in artikel XVI naar verwezen wordt en komt vrijwel overeen met de oude bijlage C. De bepalingen in de bijlage zijn van uitvoerende aard; wijzigingen ervan behoeven ingevolge artikel 7, lid f, geen goedkeuring van de Staten-Generaal. Bijlagen A (oud), B en D zijn met de wijzigingen komen te vervallen.

3. Wijziging van artikel 23 van de Exploitatie-Overeenkomst inzake de Internationale Organisatie voor Telecommunicatie-satellieten „INTELSAT»

De inwerkingtredingsbepaling, artikel 23, wordt gewijzigd door een aangepaste verwijzing naar de inwerkingtredingsbepaling van de Overeenkomst. Tevens wordt de beëindigingsbepaling in lid c aangevuld waardoor de Exploitatie-Overeenkomst voortaan wordt beëindigd wanneer wijzigingen van de Overeenkomst van kracht worden waarbij verwijzingen naar de Exploitatie-Overeenkomst worden verwijderd.

4. Koninkrijkspositie

De wijzigingen zullen, evenals de Overeenkomsten, voor het gehele Koninkrijk gelden.

De Minister van Economische Zaken,
L. J. Brinkhorst